

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФОРМАЦІЙНО-
КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**НАВЧАЛЬНО НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ
ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА**

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ
СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
З ДИСЦИПЛІНИ**

**«АНТИКРИЗОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»
(МЕНЕДЖМЕНТ І АДМІНІСТРУВАННЯ)**

за спеціальністю 073 «Менеджмент»
освітній рівень – бакалавр
(денна та заочна форми навчання)

Укладач:
доцент кафедри менеджменту,
к.е.н., доцент Парій Л.В.

Розглянуто та схвалено
на засіданні кафедри менеджменту
Протокол № 11 від «15» вересня 2025 р.
Завідувач кафедри _____ Сорока А.М.

Київ – 2025

ВСТУП

Загострення кризових процесів на рівні держави спричинили виникнення кризової ситуації у підприємствах різних галузей. Такий стан призвів не тільки до раптових кардинальних негативних тенденцій та змін, пов'язаних із зменшенням обсягів виробництва, скороченням персоналу, втратою конкурентної позиції на внутрішньому та зовнішньому ринках, а й у деяких випадках до їх ліквідації (банкрутства). Основними причинами цієї ситуації є відсутність досвіду антикризового управління і стратегії діяльності підприємств в умовах кризи.

Тому, на сьогоднішній день актуальною стає проблема підготовки висококваліфікованих фахівців з навичками кризис-менеджера. Саме дисципліна Антикризовий менеджмент (Менеджмент і адміністрування) забезпечує у визначальній мірі якісну підготовку таких фахівців.

Метою викладання семінарських занять з дисципліни Антикризовий менеджмент є набуття студентами знань про організацію діяльності підприємств в умовах кризової ситуації, необхідних для практичної управлінської діяльності.

Основними завданнями викладання семінарських занять даної дисципліни є набуття та засвоєння знань з основних аспектів теорії управління у кризових ситуаціях; ознайомлення з основними принципами та методами вирішення кризових ситуацій; виявлення причин кризового стану вітчизняних підприємств та форм його проявлення; аналіз методологічних основ формування стратегії антикризового управління підприємством; розроблення системи діагностики й запобігання банкрутству, а також стратегій виходу з кризових ситуацій на підприємствах; запровадження особливих форм і методів реструктуризації підприємства; обґрунтування системи розробки та відбору варіантів антикризової стратегії підприємства.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

ЗАСАДИ АНТИКРИЗОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

ТЕМА 1. ОСНОВИ АНТИКРИЗОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Мета: сформувати уявлення щодо предмета, методології та завдань антикризового менеджменту; розглянути економічний зміст поняття «криза» та її різновидів.

План семінарського заняття

1. Необхідність розробки концепції антикризового управління. Предмет та мета курсу.
2. Поняття кризи в соціально-економічному розвитку та причини її виникнення.
3. Типологізація криз.
4. Людський фактор антикризового управління.
5. Суть та закономірності макроекономічних криз.
6. Фази макроциклу та їх проявлення. Різновиди макроциклів.

Запитання для самоконтролю

1. Хто із науковців займався вивченням проблем управління організаціями в кризових умовах функціонування?
2. Назвіть і проаналізуйте об'єкти кризового управління.
3. У чому полягає сучасне трактування поняття «антикризовий менеджмент»?
4. Що таке криза? Назвіть причини кризи.
5. Розкрийте суть «брижового ефекту».
6. Що таке економічна криза?
7. Як класифікують чинники виникнення кризи? Назвіть і проаналізуйте їх.
8. Що таке системна криза підприємства?
9. Що таке локальна криза підприємства?
10. Назвіть основні ознаки кризи.

11. Що таке кризове явище? Класифікація кризових явищ.
  12. Назвіть основні причини виникнення кризових явищ.
  13. Що таке кризова ситуація?
  14. Назвіть основну особливість кризової ситуації.
  15. Назвіть джерела кризових ситуацій.
  16. Назвіть основні документи для ухвалення рішення в кризових ситуаціях.
  17. Назвіть чинники успіху подолання кризових ситуацій на підприємстві.
  18. Що таке економічна кризова ситуація?
- Рекомендована література: [8, 10–18, 20, 24-27].*

ТЕМА 2. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Мета: розкрити поняття «антикризове управління підприємством» та його загальні риси; визначити фактори виникнення кризових явищ.

План семінарського заняття

1. Економічна сутність кризи розвитку підприємства.
2. Параметри життєздатності підприємства.
3. Цикл розвитку підприємства.
4. Особливості мікроекономічної кризи. Фази кризового явища та їх характеристика.
5. Класифікація кризових факторів.
6. Антикризове управління та антикризове регулювання. Суб'єкт та об'єкт антикризового управління.
7. Концепція системи антикризового управління підприємством.

Запитання для самоконтролю

1. Що таке антикризове управління?
2. Як поділяється антикризове управління залежно від стадії (глибини) кризи?

3. Назвіть і проаналізуйте етапи антикризового управління.
4. Розкрийте зміст антикризового управління на основі його етапів.
5. Що таке зовнішнє антикризове управління?
6. Що таке внутрішнє антикризове управління?
7. Поясніть суть позитивного характеру кризи.
8. Що є об'єктом антикризового управління?
9. Що є суб'єктами антикризового управління?
10. В чому полягає використання системного підходу в антикризовому управлінні?
11. Назвіть основні завдання антикризового менеджменту.
12. Назвіть основні відмінності, притаманні антикризовому управлінню.
13. Назвіть і проаналізуйте функції антикризового управління.
14. В чому полягає суть концепції антикризового управління?

Рекомендована література: [1–3, 8,14, 20-26].

ТЕМА 3. ОСОБЛИВОСТІ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ ТА ДІАГНОСТИКА ЙОГО ЕКОНОМІЧНОГО СТАНУ

Мета: розкрити роль антикризового управління як засобу попередження банкрутства підприємства; охарактеризувати підсистеми антикризового управління.

План семінарського заняття

1. Антикризове управління як засіб попередження банкрутства.
2. Підсистема діагностики фінансового стану і оцінки перспектив розвитку бізнесу.
3. Підсистема маркетингу.
4. Підсистема антикризової інвестиційної політики.
5. Підсистема управління персоналом.

6. Підсистема організаційно-виробничого менеджменту.

7. Підсистема санації та ліквідації підприємства.

Запитання для самоконтролю

1. Що таке банкрутство?

2. Хто такий боржник?

3. За якими моделями розвивалося у світовій практиці законодавство про банкрутство?

4. Поясніть суть інституту банкрутства.

5. Які види банкрутства виділяють у законодавчій і фінансово-економічній практиці? Розкрийте їх суть.

6. Що таке санація? Назвіть головну мету санації.

7. Назвіть і проаналізуйте існуючі види санації підприємства.

8. Які види санації виділяють залежно від типів кризових явищ? Розкрийте їх суть.

9. З ініціативи кого можуть прийматися рішення про проведення санації залежно від стадії кризового явища?

10. Що таке план санації? У яких формах він може бути представлений? Поясніть їх суть.

11. Назвіть основну мету і особливості санаційного аудиту.

12. Що таке реструктуризація підприємства? Розкрийте її суть.

13. Назвіть мету проведення реструктуризації.

Рекомендована література: [3–7,16, 20-27].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.
ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ
АНТИКРИЗОВОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ У ПІДПРИЄМСТВІ

ТЕМА 4. МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ТА ПРАКТИЧНИЙ
ІНСТРУМЕНТАРІЙ ДІАГНОСТИКИ КРИЗОВОГО СТАНУ ТА
ЗАГРОЗИ БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВА

Мета: розкрити характеристику методичного забезпечення діагностики кризового стану підприємства та здійснити оцінку стадій розвитку кризових явищ у ньому.

План семінарського заняття

1. Основні параметри діагностування. Етапи процесу діагностики кризи розвитку підприємства.
2. Методи діагностики кризових явищ.
3. Оцінка бізнесу: необхідність та мета.
4. Види вартості підприємства.
  - 4.1. Методи оцінки компаній: витратний метод. Переваги та недоліки.
  - 4.2. Методи оцінки компаній: доходний метод. Переваги та недоліки.
  - 4.3. Методи оцінки компаній: метод ринкових порівнянь. Переваги та недоліки.
5. Методи діагностики кризових ситуацій та загрози банкрутства. Класифікація методик.
6. Використання балансових моделей.
7. Матриці фінансової рівноваги.
8. Статистичні моделі (Z-критерій Альтмана).

Запитання для самоконтролю

1. Назвіть та проаналізуйте чинники гальмування розвитку вітчизняних промислових підприємств.

2. Яку роль при діагностуванні кризи підприємства відіграє система раннього попередження та реагування?
3. Розкрийте суть системного підходу до здійснення діагностування стану підприємства.
4. Які існують методи аналізу стану підприємства в умовах кризи?
5. Розкрийте суть експрес-аналізу, виділивши його етапи.
6. Розкрийте суть діагнозу фінансового стану, виділивши його етапи.
7. Які види аналізу є основою комплексного підходу до формування і систематизації аналітичних показників для оцінювання фінансово-економічного стану підприємства?
8. Розкрийте суть комплексного підходу до формування і систематизації аналітичних показників для оцінювання фінансово-економічного стану підприємства.
9. Які висновки про стан підприємства можуть бути сформульовані на підставі оцінювання рівнів окремих оціночних показників та їх динаміки?
10. Які управлінські рішення можуть бути ухвалені залежно від висновків про фінансовий стан підприємства?
11. Які аспекти можуть поєднувати в собі управлінські рішення щодо оцінювання рівня стану підприємства?
12. Назвіть та проаналізуйте етапи здійснення експрес-діагностування банкрутства підприємства.
13. Які види криз виділяють при оцінюванні масштабів кризового фінансового стану підприємства?
14. Назвіть позитивний аспект у системі експрес-діагностування банкрутства підприємства.
15. Що таке фундаментальне діагностування кризового фінансового стану підприємства? Назвіть його основні цілі.
16. Яка перевага комплексного фундаментального аналізування фінансового стану підприємства?

17. Які виділяють види діагностування кризи розвитку підприємства? Проаналізуйте їх.

18. У чому полягає сутність універсального методичного підходу до діагностування підприємства?

19. Які існують методичні підходи до діагностування стану підприємства?

20. Проаналізуйте особливості та етапи структурно-логічної схеми комплексного діагностування кризового стану підприємства на основі системи експрес-діагностування та системи фундаментального діагностування.

21. Назвіть основні параметри оцінювання стану підприємства, що перебуває в кризовому стані.

Рекомендована література: [1–3, 23–27].

ТЕМА 5. ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ АНТИКРИЗОВОЇ ПРОГРАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Мета: висвітлити призначення, цілі та завдання антикризової програми підприємства; розкрити сутність понять «санація» і «реструктуризація» та охарактеризувати управління розробкою антикризової програми підприємства.

План семінарського заняття

1. Антикризова програма підприємства: призначення, цілі та завдання розробки.

2. Суть термінів «санація» та «реструктуризація».

3. Типи реструктуризації.

4. Система цільових показників антикризової програми.

5. Класифікація антикризових заходів залежно від характеру та суб'єктів проведення.

6. Типологія форм санації залежно від джерел коштів.

7. Функціональні політики на підприємстві. Антикризові заходи за окремими видами діяльності.

8. Управління розробкою антикризової програми підприємства.

Запитання для самоконтролю

1. Які основні документи повинні розроблятися на підприємстві, що опинилося в кризовому стані?

2. Від чого залежить вибір на підприємстві антикризових процедур?

3. В чому полягає особливість методичного забезпечення формування антикризової програми? Що таке формування антикризової програми?

4. Проаналізуйте зміст і методичні рекомендації щодо проведення етапу формування антикризової програми.

5. З ким узгоджується підготовлена антикризова програма?

6. Назвіть кількісні показники-критерії антикризової програми.

7. Що таке управління розробкою антикризової програми?

8. Які основні завдання контролю в системі антикризового управління?

9. Що є суб'єктом контролю в системі антикризового управління?

10. Назвіть основні принципи організації контролю за перебігом реалізації антикризової програми підприємства.

11. Назвіть і проаналізуйте етапи контролю виконання антикризової програми.

12. Чим визначається оцінка результативності впровадження антикризової програми?

13. За якими напрямками проводиться оцінка результативності антикризової програми?

14. За допомогою яких методів здійснюється оцінка результативності антикризової програми на підприємстві?

Рекомендована література: [9,14, 21, 24-27].

ТЕМА 6. ПРАВОВІ ОСНОВИ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ

Мета: охарактеризувати банкрутство як правовий механізм регулювання підприємницькою діяльністю; розглянути судові процедури, що застосовуються до боржника в процесі провадження у справі про банкрутство.

План семінарського заняття

1. Досудове врегулювання господарських спорів.
2. Розвиток законодавства про банкрутство в світі та в Україні.
3. Основні цілі, функції та ознаки інституту банкрутства.
4. Сторони та учасники в справі про банкрутство. Стадії провадження у справі про банкрутство. Умови порушення провадження у справі.
5. Наслідки визнання суб'єкта підприємницької діяльності банкрутом.
6. Розпорядження майном боржника. Порядок здійснення.
7. Санація боржника. Порядок здійснення. Мирова угода.
8. Ліквідаційна процедура. Порядок здійснення. Черговість задоволення вимог кредиторів.

Запитання для самоконтролю

1. Назвіть і проаналізуйте державне регулювання кризових явищ.
2. Який існує державний орган з питань банкрутства?
3. Охарактеризуйте політику антикризового регулювання.
4. Назвіть законодавчі акти України стосовно банкрутства.
5. Висвітліть поняття платоспроможності та наведіть її різновиди.
6. Які існують види банкрутства?
7. Що таке реструктуризація, пролонгація, викуп боргів?
8. Що таке санація?
9. Яка черговість задоволення вимог кредиторів?
10. Що таке мирова угода?

Рекомендована література: [16,19, 22, 25-27].

ТЕМА 7. АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

Мета: розкрити систему, політику та принципи антикризового управління персоналом; висвітлити суть, причини виникнення, стадії та методи управління конфліктами у підприємстві.

План семінарського заняття

1. Конфлікти в розвитку організації. Причини виникнення.
2. Типологія конфліктів.
3. Стадії конфлікту, їх характеристика. Управлінський вплив.
4. Антикризове управління конфліктами. Методи управління конфліктом.
5. Система антикризового управління персоналом.
6. Історичні типи організаційних культур.
7. Принципи антикризового управління персоналом. Загальні принципи. Часткові принципи. Цілісна система антикризового управління персоналом.
8. Менеджер з антикризового управління.

Запитання для самоконтролю

1. Як пов'язані типи криз, що виникають на різних етапах розвитку життєвого циклу організації із характеристиками персоналу? Проаналізуйте цей зв'язок.
2. Назвіть і проаналізуйте основні елементи системи антикризового управління персоналом.
3. Розкрийте суть кризи персоналу організації-банкрута.
4. Розкрийте суть кризи персоналу організації.
5. Назвіть наслідки кризи персоналу у виробничих організаціях.
6. Назвіть і проаналізуйте типи кризи персоналу організації.
7. Які особливості поведінки притаманні кожній віковій групі працівників? Проаналізуйте їх.

8. Які чинники впливають на поведінку персоналу в кризових ситуаціях?
9. Проаналізуйте умови діяльності персоналу в кризових ситуаціях.
10. Як здійснюється розробка антикризової кадрової політики?
11. Назвіть основне ідеологічне кредо антикризової кадрової політики.
12. Назвіть і проаналізуйте етапи кадрової роботи, які є складовими плану управління персоналом в кризових умовах діяльності організації.
13. Представте зміст антикризового плану підприємства.
14. Поясніть роль антикризового кадрового планування.
15. Для чого на підприємстві використовують програмно-цільове управління?
16. За рахунок чого на підприємстві здійснюють зменшення витрат на робочу силу?
17. Проаналізуйте особливості формування антикризової управлінської команди на підприємстві.
18. Проаналізуйте особливості формування оперативних антикризових груп на підприємстві, їх функції.
19. Проаналізуйте особливості формування готовності персоналу до дій в умовах кризових ситуацій.
20. Назвіть і проаналізуйте проблеми антикризового управління та можливі шляхи їх вирішення персоналом підприємства.
21. В чому полягає особливість і значення кадрового аудиту на кризовому підприємстві?
22. Назвіть чинники, які сприяють та не сприяють проведенню кадрового аудиту на кризовому підприємстві.

Рекомендована література: [1–3,14-16, 23-27].

ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ

1. Ознаки кризових явищ в економіці України з початку 90-х років.
2. Основні принципи стійкості системи управління в кризових ситуаціях.
3. Економічний механізм виникнення кризового стану виробничої системи.
4. Стратегія і тактика антикризового менеджменту підприємством.
5. Стратегічний і оперативний контролінг на підприємстві.
6. Етапність впровадження заходів антикризового менеджменту на підприємстві.
7. Інноваційні заходи як головний напрям антикризового менеджменту.
8. Організація створення та функціонування антикризових груп менеджерів на підприємстві.
9. Організація зовнішнього та внутрішнього моніторингу на підприємстві.
10. Психологічна та функціональна підготовка менеджерів та учасників антикризових груп.
11. Особливості кризових явищ на підприємствах агропромислового комплексу України.
12. Особливості кризових явищ на підприємствах будівельного комплексу України.
13. Державні підприємства України як база виникнення, існування та розвитку кризових явищ у народному господарстві.
14. Методи прогнозування кризових явищ на підприємстві.
15. Організація стратегічного планування на підприємстві як захід передкризового менеджменту.
16. Організація стратегічного планування на підприємствах агропромислового комплексу.
17. Організація стратегічного планування на підприємствах будівельного комплексу.
18. Організація стратегічного планування на підприємствах торгівлі.

19. Організація стратегічного планування у сфері обслуговування.
20. Вибір ринкової стратегії підприємства в умовах розвитку кризових явищ в економіці.
21. Вибір ринкової стратегії малих підприємств як метод передкризового менеджменту.
22. Методи реструктуризації підприємства в умовах кризових ситуацій.
23. Вибір інноваційних заходів для подолання кризових явищ на підприємстві.
24. Багатопрофільна диверсифікація як метод передкризового менеджменту.
25. Вибір стилю менеджменту в умовах виникнення кризових явищ на підприємстві.
26. Впровадження ефективної кадрової політики на підприємстві як метод антикризового менеджменту.
27. Методи трансформації організаційних форм управління в кризових ситуаціях.
28. Порядок створення та підготовки груп антикризового менеджменту на підприємстві.
29. Використання консалтингового менеджменту для виявлення та попередження кризових ситуацій на підприємстві.
30. Організація санаційних заходів на підприємстві
31. Взаємозв'язок технічних та економічних кризових явищ.
32. Концепція життєвого циклу підприємства.
33. Циклічність розвитку підприємства.
34. Причини виникнення криз на етапах життєвого циклу підприємства.
35. Поняття стійкості і її види.
36. Стійкість підприємства і кризи.
37. Можливість криз і антикризове управління
38. Державні цикли і кризи.
39. Державне регулювання кризовими явищами.

40. Вплив макроекономічних проблем на підприємства.
41. Попередження кризових ситуацій на економічно і соціально значущих підприємствах.
42. Державне регулювання процесів санації економіки.
43. Сутність діагностики кризи розвитку підприємства.
44. Завдання діагностики кризи розвитку підприємства.
45. Інформаційне забезпечення діагностики кризового процесу.
46. Методичне забезпечення діагностики кризового процесу.
47. Інноваційно-інвестиційна політика в системі антикризового управління.
48. Інновації і механізми підвищення антикризової стійкості.
49. Управління маркетинговою стратегією в період фінансового оздоровлення підприємства.
50. Законодавство України про банкрутство.
51. Поняття про санацію підприємства.
52. Ліквідація збанкрутілих підприємств.
53. Заходи щодо виявлення та запобігання банкрутству.
54. Відповідальність за правопорушення, пов'язані з банкрутством.
55. Сутність формування кадрового антикризового потенціалу на підприємстві.
56. Система антикризового управління персоналом.
57. Технологія антикризового управління.
58. Загальні поняття про кризу і кризові явища.
59. Причини виникнення кризи.
60. Типологія кризових явищ.
61. Види криз.
62. Класифікація і причини організаційних криз.
63. Суть і причини появи економічних криз, їх циклічність.
64. Фази циклу і їх прояв.
65. Види економічних криз.

66. Взаємозв'язок технічних та економічних кризових явищ.
67. Концепція життєвого циклу підприємства.
68. Циклічність розвитку підприємства.
69. Причини виникнення криз на етапах життєвого циклу підприємства.
70. Поняття стійкості і її види.
71. Стійкість підприємства і кризи
72. Зовнішні та внутрішні загрози й наслідки кризових явищ.
73. Можливість криз і антикризове управління
74. Державні цикли і кризи.
75. Державне регулювання кризовими явищами.
76. Макросередовище і державне втручання.
77. Вплив макроекономічних проблем на підприємства.
78. Попередження кризових ситуацій на економічно і соціально значущих підприємствах.
79. Державне регулювання процесів санації економіки.
80. Система соціального захисту населення
81. Сутність та особливості антикризового управління підприємством.
82. Концепція побудови антикризового управління.
83. Функції і принципи антикризового управління.
84. Процес і механізм антикризового управління.
85. Стратегія і тактика антикризового управління.
86. Методологічні засади та обмеження антикризового управління.
87. Ефективність антикризового управління та фактори, що її визначають.
88. Сутність та завдання діагностики кризи розвитку підприємства.
89. Інформаційне та методичне забезпечення діагностики кризового процесу.
90. Етапи діагностики кризового процесу.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Багацький В. М., Гетманцева Н.Д. Антикризове управління підприємством; за заг. ред. З. Є. Шершньової. К. : КНЕУ. 2007. 680 с.
2. Балановська Т. І., Гавриш О. М. Формування маркетингової стратегії як складової антикризового управління підприємством. Економіка. Менеджмент. Бізнес. № 4 (14), 2015. С. 10–20.
3. Булович Т. В. Санаційний потенціал як передумова виживання підприємства. Сталий розвиток України. 2010. № 2. С. 64–68.
4. Єпіфанова І. Ю. Сутність антикризового управління підприємства: Економіка і суспільство.В., 2016. С. 267.
5. Зінухов С. В. Аналіз сучасного стану промисловості України. Держава і регіони. Економіка і підприємництво. 2010 № 3. С. 116–121.
6. Картохіна Н. В. Оцінка ефективності антикризових рішень [Електронний ресурс] / Н. В. Картохіна // Проблеми системного підходу в економіці. – 2008. – Вип. 4. – Режим доступу: <http://www.nbuiv.gov.ua/e-journals/PSPE/index.html/>.
7. Квасницька Р. С., Кордонець Р.С. Етапність проведення діагностики кризового стану та ймовірності банкрутства підприємства. Вісник Хмельницького національного університету. 2011. № 2, Т. 3. С. 130–134.
8. Лелюк Ю. М. Проблеми використання загальновідомих моделей при прогнозування банкрутства вітчизняних підприємств. Збірник наукових праць економіка: проблеми теорії та практики. 2010. № 116. С. 9-13.
9. Леоненко М. М. та ін. Теоретико-ймовірнісні та статистичні методи в економетриці та фінансовій математиці. К : Інформтехніка. 2005. 380 с.
10. Мазуренко В. І. Типи сучасних фінансових криз. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. 2004. Вип. 29–30.
11. Майборода О. Є. Класифікація кризових явищ, кризо утворюючих факторів та методичного забезпечення діагностики кризового стану та загрози банкрутства підприємств. Економіка: проблеми теорії та практики. 2006. Т. 3. Вип. 215. С. 793–800.

12. Матвійчук А. В. Аналіз та прогнозування розвитку фінансово-економічних систем із використанням нечіткої логіки: монографія. К.: ЦНЛ. 2005.
13. Матвійчук П. Д. Діагностика банкрутства підприємств. Економіка України. 2009. №4. С. 20 – 28.
14. Парій Л.В., Левандовська В.А. Зарубіжний досвід практичної реалізації антикризових інструментів управління підприємством. Науковий вісник Державного університету телекомунікацій. Серія: «Економіка. Менеджмент. Бізнес». 2021. №4(38). С.93-99
15. Парій Л.В. Ситуаційний аналіз в антикризовому управлінні підприємством. Науковий вісник Державного університету телекомунікацій. Серія: «Економіка. Менеджмент. Бізнес» №1(31), 2020. С.49-54
16. Парій Л.В. Інструменти розпізнавання образів як основа ефективного антикризового управління. Науковий вісник національної академії статистики, обліку та аудиту: зб. наук. праць. 2025. № 1-2. <https://irb.nasoa.edu.ua/server/api/core/bitstreams/4bdfec62-7161-4920-9177-398f7ad1bdca/content>
17. Рекова Н. Ю., Ясинська Н.А. Антикризові резерви формування фінансового потенціалу інституційної інфраструктури. Молодий вчений : науковий журнал. 2015. Вип. 12 (28). С. 82–89.
18. Розвиток промислового потенціалу України в процесі післякризового відновлення / О. В. Собкевич, А. І. Сухоруков, В. Г. Савенко [та ін.]; за ред. Я. А. Жаліла. К.: НІСД, 2010. 48 с.
19. Саєнко Г. В., Папаївка О.О. На шляху до стійкого розвитку економіки: господарський механізм взаємодії. Донецьк: ДонДУЕТ ім. М. Тугана-Барановського, 2005. 928 с.
20. Сажієнко С. А. Роль антикризового управління в запобіганні банкрутства підприємств. Вісник Хмельницького національного

- університету 2009. № 6. Т. 2. С. 52–55.
21. Слободяник, А., Могилевська, О., Парій, Л. (2024). ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ФІСКАЛЬНОЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У ПЕРІОД РЕЦЕСІЙ. РОЗВИТОК МІСТА, (2 (02), 102–112.
<https://doi.org/10.32782/city-development.2024.2-13>
22. Сухоруков А. І. Антикризова політика розвинутих країн. Економіка України. 2004. № 8. С. 9–17.
23. Хлістунова Н. В. фінансові ризики і платоспроможність підприємств. Актуальні проблеми економіки. 2010. №4 (21) С. 63–68.
24. Чернявський А. Д. Антикризове управління підприємством. К.: МАУП. 2006. 256 с.
25. Шапурова О. О. Політика антикризового управління при загрозі банкрутства. Актуальні проблеми економіки. 2008. № 8. С. 147–154.
26. Шкопова О.В. Процес фінансової санації в умовах антикризового управління підприємством. Держава та регіони. Сер. Економіка та право. 2007. № 1. С. 407–410.
27. Кодекс України з процедур банкрутства : Кодекс України від 18.10.2018 р. № 2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19> (дата звернення: 11.01.2026).